

VEERTIENDE HOOFDSTUK.

DE OPSTAND BREIDT ZICH UIT.

Zegher Janszoon en Nikolaas Zannekin (de laatste was poorter van Brugge uitgeroepen) reisden met hun benden door Vlaanderen, om gansch het gewest tot een algemeen verzet tegen den graaf te bewegen. Zonder slag of stoot overmeesterden ze Nieuwpoort en Veurne. In deze stad werd Zannekin met gejubel begroet. Dan kwam Duinkerke aan de beurt. Maar te Zuidcote op den weg derwaarts, lag Robrecht van Cassel met zijn volk.

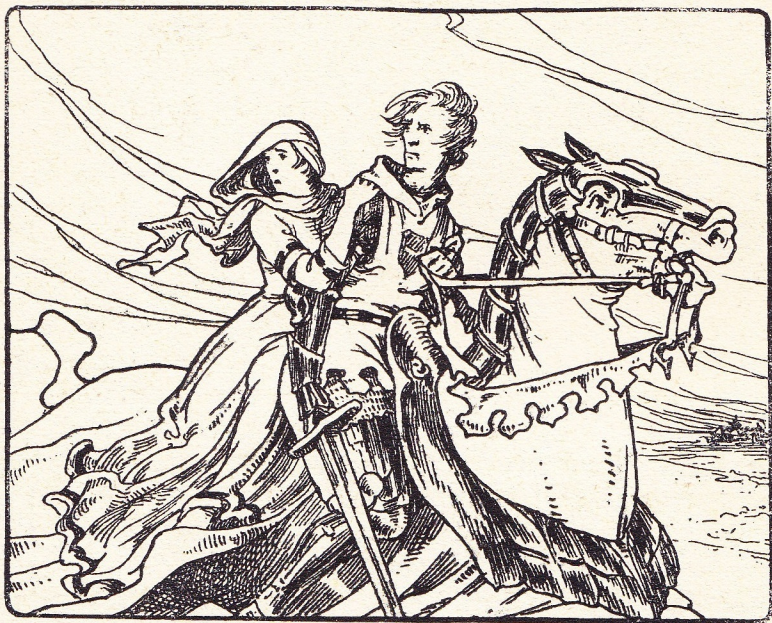
Robrecht was de oom van Lodewijk van Nevers en de lezer herinnert zich, dat hij ook aanspraak op den troon van Vlaanderen gemaakt had; sedert zijn mislukking gedroeg Robrecht zich dubbelzinnig. Waarschijnlijk wilde hij den loop der gebeurtenissen afwachten in de zoete hoop, dat Lodewijk van Nevers 't onderspit delven zou. In dit geval kon Robrecht zich den vriend van 't volk toonen en 't grafelijk gezag verwerven.

Zannekin besloot zes zijner mannen naar Robrecht te zenden, om «paeys, minne en vriendschap te verzouckene». De oom van den graaf liet deze afgevaardigden vermoorden. Hij koos dus nu de zijde van den adel.

Toen de tijding van dit verraad bij de kerelen bekend werd, geraakte 't kamp in beroering. In drie afdeelingen rukten de volgelingen van Janszoon en Zannekin naar Zuidcote op. Robrecht stelde zijn benden in slagorde. Maar toen

zijn krijgslieden den hoofdman van Lampernisse ontwaarden, bedachten ze dat Zannekins zaak ook de hunne was en liepen juichend naar het kerelenleger over.

— Alles is verloren! riep Robrecht van Cassel. Die woestelingen zullen ons zonder genade vermoorden. Angstig ijelde de oom van den graaf naar zijn tent, waar zijn gade

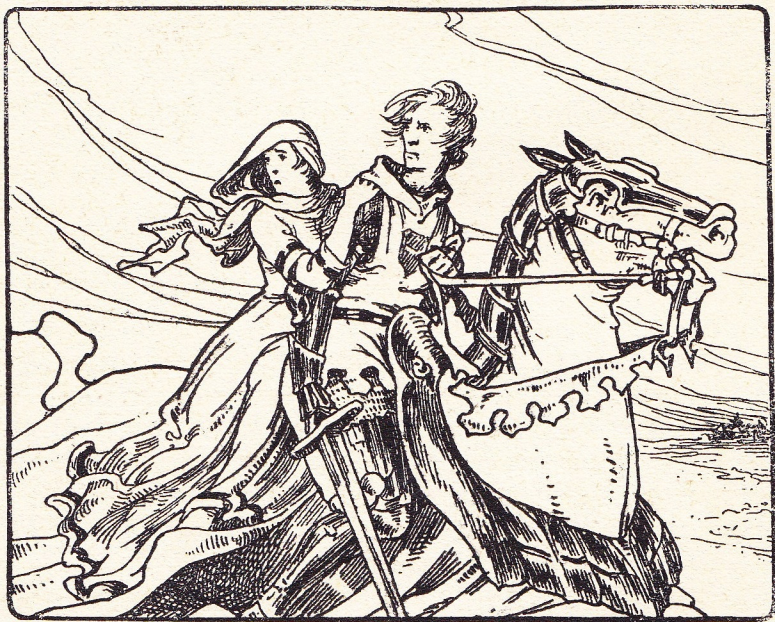

Jeanne, we moeten vluchten ! (blz. 101).

vertoefde. «Jeanne, we moeten vluchten!» sprak de edelman gejaagd. «Kom, we mogen geen oogenblik verliezen.»

Robrecht zette zijn sidderende echtgenoot achter op zijn paard en rende heen, om zoo spoedig mogelijk zijn veilig slot Ter Wal in het Nieppebosch te bereiken.

De kerelen namen nu zonder verderen strijd Duinkerke. Andere steden zooals Winoksbergen, Cassel, Belle, Torhout, Roeselare en Kortrijk kozen daarop Zannekins partij. En op zijn weg derwaarts legde de koene kapitein alle kasteelen in asch, opdat de edelen er zich niet meer zouden kunnen

Jeanne, we moeten vluchten ! (blz. 101).

verschansen. Iedere stad werd van een keerlen-garnizoen voorzien.

De adel daarentegen verbrandde de woningen der burgers en de hofsteden der boeren. Elken avond was de hemel rood gekleurd. Overal loeiden de vlammen. Vele poorters en dorpers eindigden hun leven aan de galg, op het rad of onder 't zwaard.

Lodewijk van Nevers trachtte een verdrag met zijn onderdanen te sluiten. Afgevaardigden van Gent en Ieperen moesten met Robrecht van Cassel den toestand onderzoeken en de aangerichte schade vaststellen. Wilden de weerspannelingen die verliezen aan de edelen vergoeden, dan zouden ze vergiffenis verkrijgen.

Maar Zannekin, Janszoon, Boonen en andere hoofden wilden van geen verzoening hooren.

— Neen! riep de eerste grimmig uit, we wenschen een andere oplossing. Vrij of dood! Wat baat het, of wij een verdrag sluiten? Dan keert de graaf naar Frankrijk terug en herneemt de adel zijn oude stelling, waaruit hij ons tergt en verdrukt. Wij vergoeden geen schade! Wij zijn het die onrecht hebben geleden! En zoolang de grooten hun oog op Frankrijk gericht houden en heulen met den ouden vijand 's lands, zoolang kan er geen vrede heerschen. Onze vaderen hebben stroomen bloeds vergoten om vrij te zijn, en wij zouden ons laf onderwerpen, wij zouden met geld genade koopen? Wij smeeken geen genade, wij eischen recht.

Deze fiere taal vond weerklink in het hart der keerlen.

Robrecht van Cassel en de afgevaardigden der twee gemeenten zouden voor hun besprekingen in de Abdij der Duinen samen komen. Den 11 Juni 1326 begaven ze zich naar 't klooster, maar nauwelijks waren ze binnen, of twee benden keerlen bezetten de toegangen. Zannekin en andere leiders traden stoutmoedig in de vergaderzaal.

— Gij zult hier geen verraad tegen ons plegen! sprak de boer van Lampernisse. Ja, heeren, we weten het wel, dat uw

besprekingen in ons nadeel zijn. Ik herhaal het u : wij willen geen verzoening, we zullen onze vrijheid bevechten !

De vergadering was zoo verschrikt, dat gelijk een kroniek zegt «niemand durfde kicken nochte micken van alle dieghene die daer verzaemt waren, ic late varen dat zij haerliedier advys gheuyt zou hebben ».

Nu wilde Lodewijk van Nevers het oproer met geweld bedwingen. Hij liet eenige kerelen 's nachts van hun «bedde halen ende den hals afhauwen», maar nieuwe brandstichtingen en geweldiger moordenarijen waren hierop het antwoord van het getergde volk.

Zannekin, Boonen, Janszoon, Breydel, Willem de Deken, Bovijn, Peyt en andere leiders nog, trokken door Vlaanderen, deze langs hier, die langs daar, en overal verspreidden ze schrik onder den adel. Ook de stad Kortrijk geraakte in rep en roer, waarom de graaf er zich met vier honderd edellieden heen begaf.

De Bruggelingen zonden dan zes afgevaardigden naar de Leiestad, om Lodewijk hun klachten voor te leggen, maar de graaf liet deze burgers in boeien slaan. Toen het bericht dier gevangenneming in Brugge ontvangen werd, vormde zich een leger van vijf duizend kloeke strijders om naar Kortrijk op te trekken.

— De Bruggelingen naderen ! klonk het weldra aan 't hof van Lodewijk. En menige ridder dacht met ontzetting aan een tocht der gevreesde poorters naar de Leiestad, den tocht van 1302. Onmiddellijk werden krasse voorzorgsmaatregelen genomen. Om de vijanden te beletten, de wallen te naderen, stak men de voorsteden in brand. Maar de wind joeg de vlammen over de vesten en spoedig woedde het vuur in de stad zelf.

NIKOLAAS ZANNEKE

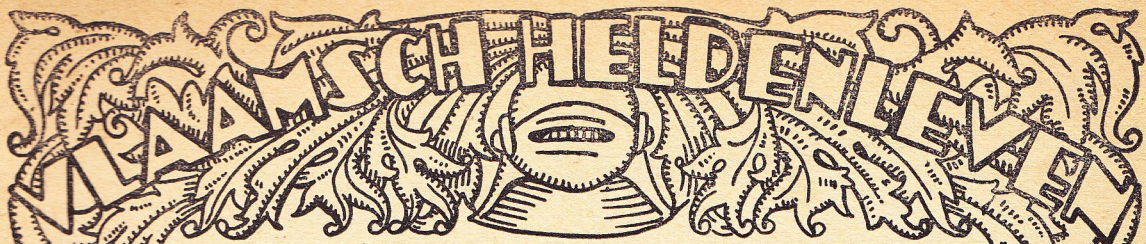

A. HANS

L. OPDEBEEK

UITGEVER

ANTWERPEN

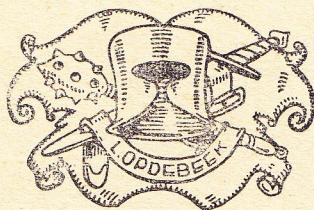
A. HANS

NIKOLAAS ZANNEKIN

PENTEEKENINGEN VAN EMIEL WALRAVENS.

KLEUROMSLAG VAN JAN WATERSHOOT.

DERDE UITGAVE

1941

*L. Lopdebeck
uitgever
Antwerpen*

INHOUD.

	Blz.
I. Het feestmaal der ridders	5
II. Het ongeluk	16
III. Op de hoeve	25
IV. De begrafenis	33
V. Op 't kerkhof	36
VI. De vlucht	41
VII. Naar Brugge	51
VIII. Te Brugge	59
IX. De volkswil	64
X. De terugkeer	69
XI. Beroering en schijnbare rust	78
XII. Voor het slot van Lampernisse	81
XIII. De list	87
XIV. De opstand breidt zich uit	100
XV. De brand van Kortrijk	104
XVI. Aan 't Fransche hof	109
XVII. Naar Cassel	111
XVIII. Te Cassel	114
XIX. De slag bij Cassel	116
XX. Te Lampernisse	123
XXI. Na den slag	126

A. HANS
CASSEL

(NIKOLAAS ZANNEKIN)

Toen de tijding van dit verraad bij de kerelen bekend werd, geraakte 't kamp in beroering. In drie afdeelingen rukten de volgelingen van Janszoon en Zannekin naar Zuidcote op. Robrecht stelde zijn benden in slagorde. Maar toen zijn krijgslieden den hoofdman van Lampernisse ontwaarden, bedachten ze dat Zannekins zaak ook de hunne was en liepen juichend naar het kerelenleger over.

„Alles is verloren!” riep Robrecht van Cassel. „Die woestelingen zullen ons zonder genade vermoorden.”

Robrecht zette zijn sidderende echtgenoot . . . (bladz. 116.)

Angstig ijelde de oom van den graaf naar zijn tent, waar zijn gade vertoefde. „Jeanne, we moeten vluchten!” sprak de edelman gejaagd. „Kom, we mogen geen oogenblik verliezen.”

Robrecht zette zijn sidderende echtgenoot achter op zijn paard en rende heen, om zoo spoedig mogelijk zijn veilig slot Ter Wal in het Nieppebosch te bereiken.